Shelter Sector meeting

28th of January 2026

Spotkanie sektora ds. Zakwaterowania

28 stycznia 2026

RRP for Ukraine Situation

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

Agenda

1. Informacje koordynacyjne
2. Prace nad nową ustawą o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, Paulina & Przemek.
3. System recepcyjny w Danii, raport z wizyty studyjnej przedstawicieli miasta Kopenhaga – Przemek PCPM
4. Raport Habitat for Humanity o pustostanach
5. Aktualizacja od partnerów – wyzwania, międzysektorowe problemy
6. AOB

1. Coordination updates
2. Status of works on new law on the expiry of measures under the law on assistance to Ukrainian citizens in connection with the armed conflict in that country and on amendments to certain laws, Paulina & Przemek
3. Reception center in Denmark, report from the study visit of representatives from Copenhagen municipality – Przemek PCPM.
4. Report on vacant houses by Habitat for Humanity
5. Partners updates – challenges from the field
6. AOB

1. Informacje koordynacyjne

1. Coordination updates

Dynamika sytuacji w OZZ – grudzień // / Current situation in Collective Centers – DECEMBER

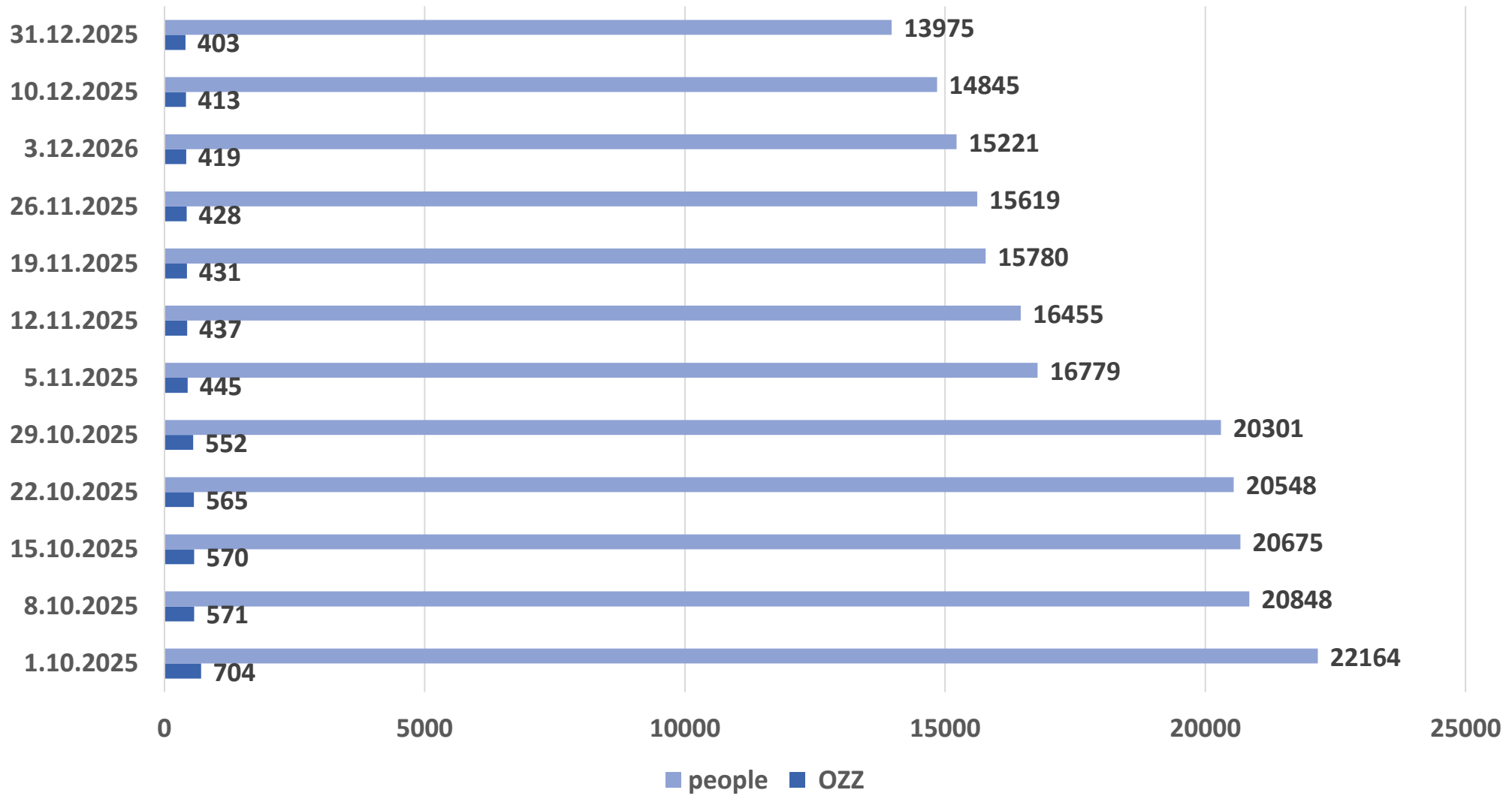

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Dynamika sytuacji w OZZ – grudzień // / Current situation in Collective Centers – DECEMBER

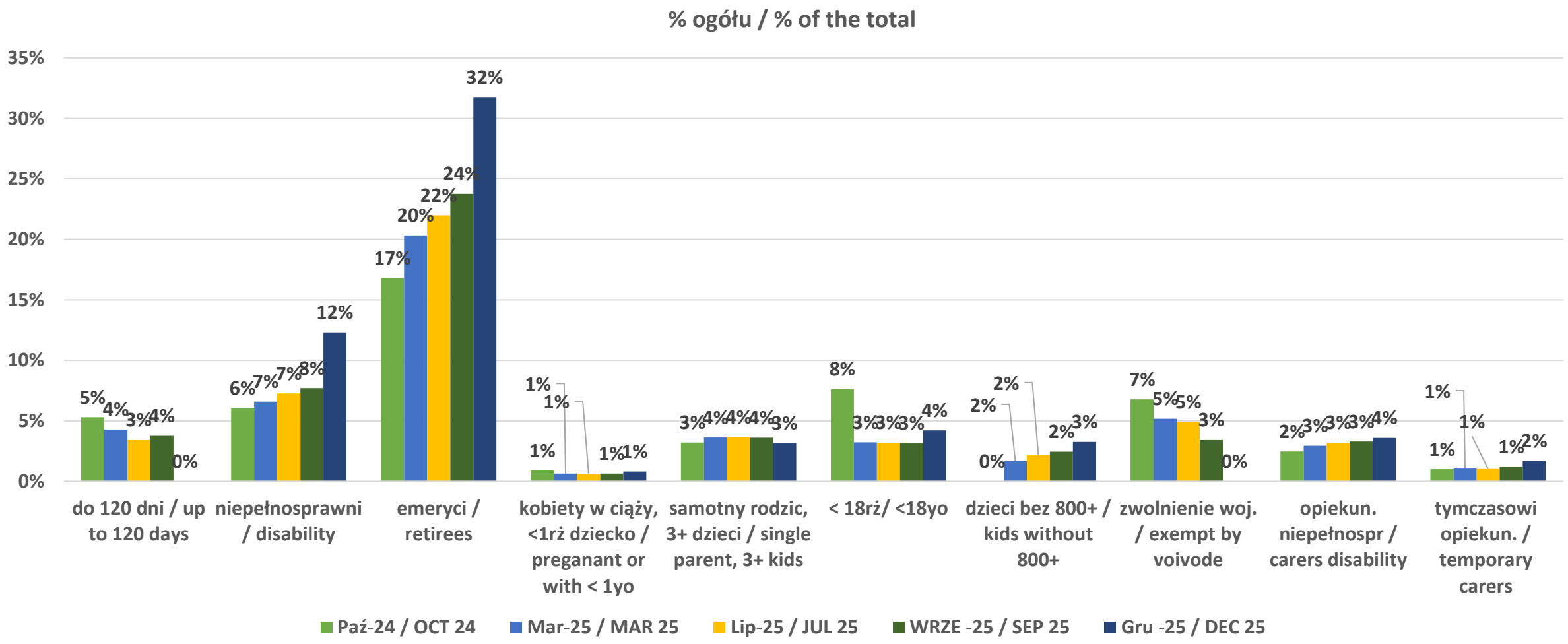

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

2. Prace nad nową ustawą o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw - Paulina & Przemek.

2. Status of works on new law on the expiry of measures under the law on assistance to Ukrainian citizens in connection with the armed conflict in that country and on amendments to certain laws, Paulina & Przemek

Projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw

RCL UD345 https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12405609

Stan procesu legislacyjnego:

- 20 stycznia 2026 projekt ustawy został przesłany do Sejmu
- 23 stycznia projekt przeszedł przez pierwsze czytanie, czytanie w Komisji Administracji, po drugim czytaniu zgłoszone zostały poprawki, które zostały omówione w części przyjęte i po kolejnym czytaniu projekt został przegłosowany.
- Przesłany do dalszych prac w Senacie: druk nr 618 będzie omawiany 28 stycznia (dziś).

Projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw.

Zmiany dotyczące zakwaterowania

- Zmiany wprowadzone są w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. **o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794).

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji moze zapewnić **pobyt i wyżywienie do 60 dni od pierwszego wjazdu i nie dłużej niż przez 12 miesięcy** od pierwszego dnia zdarzenia, które było podstawą wydania decyzji RUE
  - W OZZ lub,
  - Wypłatę świadczenia na pokrycie kosztów zakwaterowania we własnym zakresie (oraz określa jego wysokość w drodze rozporządzenia)
- Punkty recepcyjne
- Transport związany z zakwaterowaniem lub opieką medyczną
- Inne działania

Zmiany dotyczące zakwaterowania - CD

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- **Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego** może zapewnić beneficjentowi ochrony czasowej ze statusem UKR **zakwaterowanie w OZZ z wyżywieniem** o ile należy do grupy wrażliwej oraz nie jest w stanie samodzielnie zapewnić sobie zakwaterowania. Środki na ten cel mogą pochodzić z UE.

Grupy wrażliwe:

- **Osoby niepełnosprawne** z orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, lub orzeczenie równoważne, lub jest opiekunowie którzy nie pobierają świadczenia pielęgnacyjnego.
- **Osoba która ukończyła: 60(kobiety)/65(mężczyźni) r.**ż., nie pobiera polskiego świadczenia emerytalnego, nie pracuje i nie posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pełnoletnich zstępnych, którzy podlegają obowiązkowi alimentacyjnemu.
- **Kobieta w ciąży lub osoba wychowująca dziecko do 12. miesiąca** życia wraz z tym dzieckiem.
- Osoby z **zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej**
- **osoby bezpośrednio po hospitalizacji** finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia, trwającej przynajmniej 7 dni, nie dłużej niż do ustania przyczyny będącej powodem hospitalizacji.

Zmiany dotyczące zakwaterowania - CD

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- **Prawo do przebywania w OZZ** zapewnionego zarówno przez Ministra Spraw Wewnętrznych jak i właściwego do zabezpieczeń społecznych mają także **osoby które odniosły obrażenia w wyniku działań wojennych i zostały przetransportowane na terytorium RP w celu udzielenia pomocy medycznej**.
- Jednostki samorządu terytorialnego mogą zapewnić pomoc beneficjentom ochrony tymczasowej z własnej inicjatywy
- Prawo zamówień publicznych nie jest stosowane przy zapewnianiu zakwaterowania
- Minister właściwy do Spraw Wewnętrznych jak i właściwy do zabezpieczeń społecznych mogą zlecić **realizację zadań wynikających z zapewnienia zakwaterowania organizacjom pozarządowym**, podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz związkom zawodowym. W tym wypadku wojewoda wydaje polecenie zawierające szczegółowy zakres, osoby uprawnione do korzystania z pomocy itd.
- **Wojewodowie są organem kontrolującym OZZ**
- Zasady dotyczące aspektów technicznych budynków przeznaczonych na OZZ nie zmieniają się.

INNE istotne zmiany

Art. 112c.:

- Osoby objęte ochroną czasową, którzy posiadają PESEL UKR oraz byli ofiarami tortur, gwałtu lub nie ukończyli 18. roku życia, lub **którzy posiadają zaświadczenie o zamieszkiwaniu w ośrodku zbiorowego zakwaterowania**, a także kobiety w okresie ciąży, porodu lub połogu są uprawnieni do świadczeń opieki zdrowotnej, z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, leczenia niepłodności, zabiegów endoprotezoplastyki i usunięcia zaćmy oraz podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.
- **Świadczenia zdrowotne, oraz zabiegi endoprotezoplastyki** przysługują także osobom, które odniosły obrażenia w wyniku działań wojennych.

POZOSTAŁE postanowienia w ustawie o cudzoziemcach:

- Wprowadzenie **definicji beneficjenta ochrony czasowej** powiązanej z decyzją RUE
- Ochrona czasowa przysługuje osobom które **legalnie wjechały na teren RP.** Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terenie RP
- **PESEL UKR i DIIA zastąpią papierowe zaświadczenia** i będzie on dostępny dla wszystkich osób objętych ochroną czasową

INNE istotne zmiany

POZOSTAŁE postanowienia w ustawie o cudzoziemcach:

- Wniosek o nadanie **PESEL UKR trzeba będzie złożyć w ciągu 30 dni od wjazdu** w dowolnym urzędzie gminnym
- **800 plus** będzie przysługiwać na aktualnych zasadach (legalny pobyt, obowiązek szkolny), ale opiekun musi wykazać pracę zarobkową (nie tylko zatrudnionym o pracę, ale także na podstawie innych typów umów).
- **Ofiary tortur oraz gwałtu**, aby uzyskać dostęp do opieki medycznej muszą przedstawić zaświadczenie z UDSC potwierdzające okoliczność zdarzenia. *Ten zapis był podnoszony jako kontrowersyjny oraz de facto uniemożlwiający dostęp do opieki medycznej przez NGO*
- **Zasiłki rodzinne i społeczne zostały ograniczone do minimalnych** w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.
- Osoby objęte ochroną czasową mają nadal **zapewniony dostęp do rynku pracy oraz możliwości otwierania działalności gospodarczej, zachowane zostały także zasady łączenia rodzin**
- Okres wydania decyzji o karcie **CUKR został wydłużony do 180 dni**
- W razie wygaśnięcia lub anulowania ochrony czasowej osoba dotychczas nią objęta musi wyjechać w ciągu 30 dni. Od decyzji UDSC nie ma procedury odwoławczej.

3. System recepcyjny w Danii, raport z wizyty studyjnej przedstawicieli miasta Kopenhaga – Przemek PCPM

3. Reception center in Denmark, report from the study visit of representatives from Copenhagen municipality – Przemek PCPM.

Wizyta przedstawicieli miasta Kopenhaga

- **Termin**: 14-15 stycznia 2026
- **Przyczyna wizyty:** Przeciążenie systemu recepcyjnego dla Uchodźców z Ukrainy w Kopenhadze
- **Cel wizyty:** Poszukiwanie rozwiązań umożliwiających zwiększenie możliwości recepcyjnych
- **Odwiedzone miejsca**:
  - OZZ w Berlinie
  - OZZ Ogrodowa w Warszawie, OZZ Fundacja Etoh w Warszawie
  - Urząd miasta Warszawy
  - Fundacja PCPM prowadząca projekt dotyczący zakwaterowania

Liczba przyjętych uchodźców z Ukrainy do miasta Kopenhaga

Number of displaced Ukrainians granted residence permit allocated to Copenhagen 2022-2026

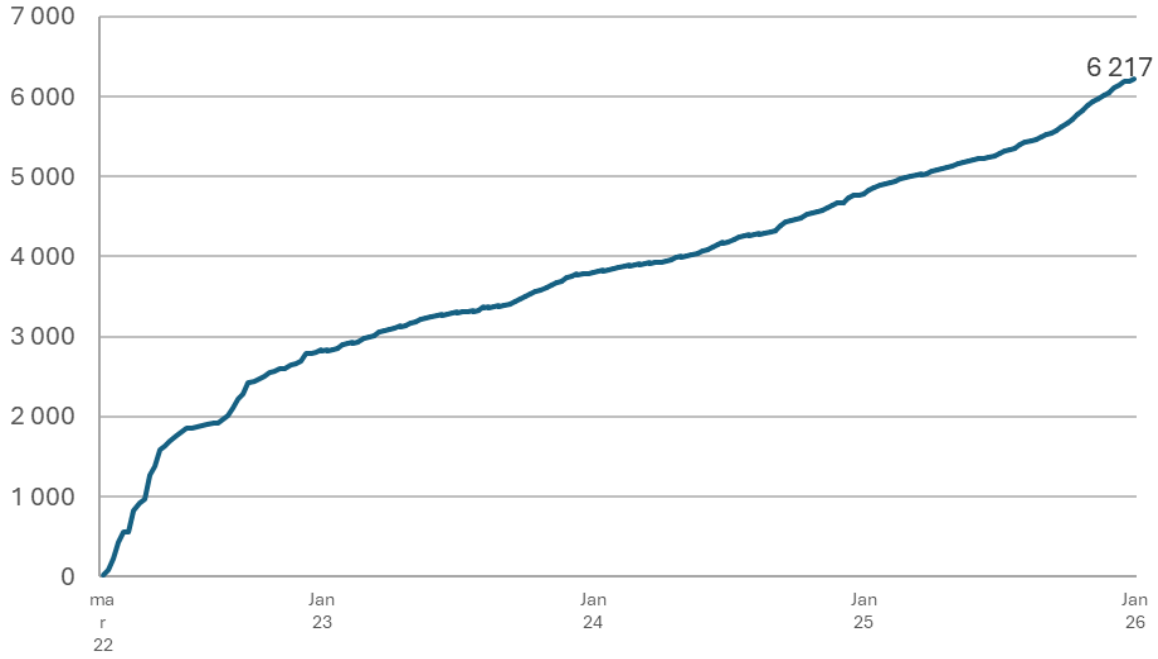

Number of registered refugees and displaced Ukrainians granted residence permit allocated to Copenhagen (2016-2025)

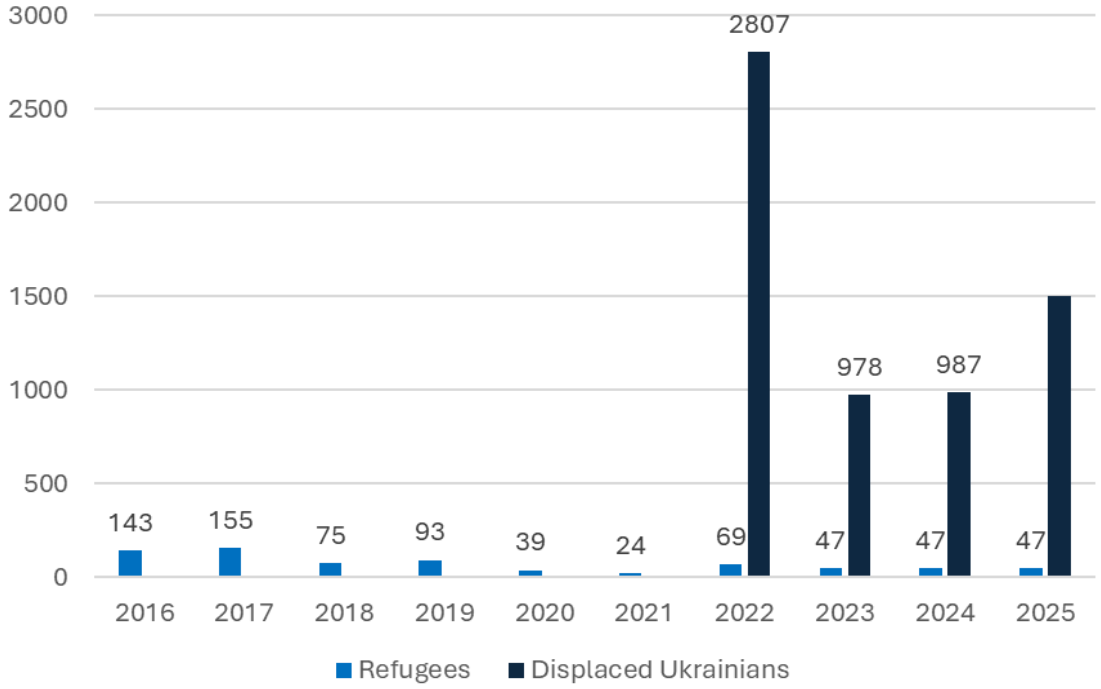

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

System recepcyjny w Danii

- Uchodźca z Ukrainy po przekroczeniu granicy trafia do krajowego centrum azylowego, w którym mieszka do momentu przyznania prawa pobytu (w ramach specustawy)
- Po uzyskaniu prawa pobytu (trwa to ok. 2 tygodnie) system rozdziela uchodźców do poszczególnych gmin zgodnie z kluczem.
- W gminach uchodźca otrzymuje pomoc społeczną:
  - wsparcie finansowe
  - zakwaterowanie tymczasowe
  - udział w programach aktywizacyjnych i integracyjnych mających na celu usamodzielnienie

Aktywacja zawodowa – ma wpływ na wysokość otrzymywanych świadczeń

- "Kontrakt integracyjny" - indywidualny plan poszukiwania pracy, potrzeb rodzinnych, specjalne potrzeby
- Program (ok. 30 godzin tygodniowo):
  - Kurs intro (do 4 tygodni)
  - Kurs duńskiego (3-12h tygodniowo)
  - Staż w lokalnej firmie
  - kontakt z doradcą zawodowym

Wsparcie finansowe w Danii

Poziom wsparcia	Monthly amount (EUR)	Dostęp
Minimum	€911 (6.789 DKK)	Individuals who do not meet residence and employment requirements
Standard	€967 (7.205 DKK)	Young people under the age of 30
Maksimum	€1678 (12.498 DKK)	Persons aged 30+ and young people aged 25+ meeting employment requirements: at least 2,5 years of regular employment within the past 10 years

Dodatkowo: zapomoga dla samotnego rodzica (220€), zapomoga na każde dziecko (374€) oraz inne standardowe formy wsparcia społecznego analogicznie do obywateli Danii

System zakwaterowania

- Obowiązkiem gmin jest zapewnienie zakwaterowania (bez wyżywienia), za które pobierana jest od uchodźców opłata (która pochodzi z zasiłku)
- Dla porównania, w Polsce koszt w OZZ za każdą osobę to ~500€ (z wyżywieniem)

Kategoria	**Miesięczna zapomoga (EUR)**
Samotna osoba (z lub bez dzieci)	€370 (2.757 DKK)
Para bez dzieci	€678 (5.050 DKK)
Para z 1-3 dziećmi	€740 (5.509 DKK)
Para z co najmniej 4 dziećmi	€802 (5.970 DKK)

System zakwaterowania

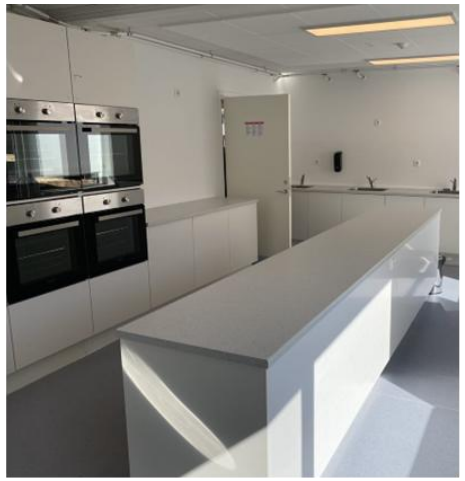

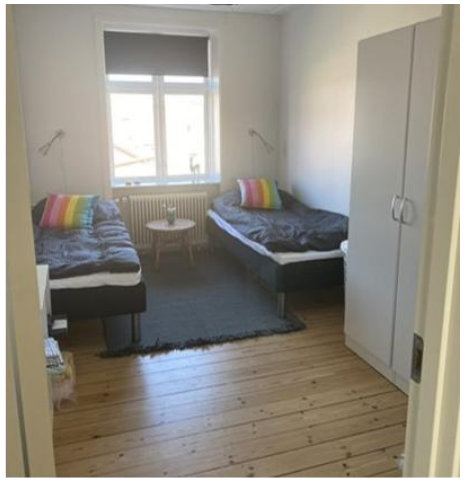

System zakwaterowania

Wyzwanie:

- Zgodnie z zasadami krajowymi, gmina musi zakwaterować przydzielonych uchodźców stricte na terenie swojej gminy
- Wyczerpujące się możliwości lokalowe na terenie miasta Kopenhaga
- Brak rotacji mieszkańców w tymczasowych zakwaterowaniach

Pomysły:

- Bardziej zbiorowe formy zakwaterowania (np. Sale gimnastyczne, łóżka piętrowe w pokojach

4. Raport Habitat for Humanity o pustostanach – Magda, HfH

4. Report on vacant houses by Habitat for Humanity – Magda, HfH

Habitat for Humanity®

Empty Spaces to Homes

Magdalena Kostrzewska
27.02.2026

PO CO TO ROBIMY?

Szacuje się , że w Polsce jest ok. 1,8 mln pustych mieszkań
(ok. 12% całego zasobu mieszkaniowego – dane NSP 2021, GUS)

Ponad 117 tys. pustych budynków niemieszkalnych
(np. poprzemysłowych, usługowych, publicznych), które mają potencjał adaptacji na cele mieszkaniowe.

Szacuje się, że w Polsce brakuje nawet **2 mln mieszkań**

Około 34% osób w Polsce żyje w warunkach przeludnienia mieszkaniowego,

Setki tysięcy osób mieszkają w warunkach, które nie spełniają standardów

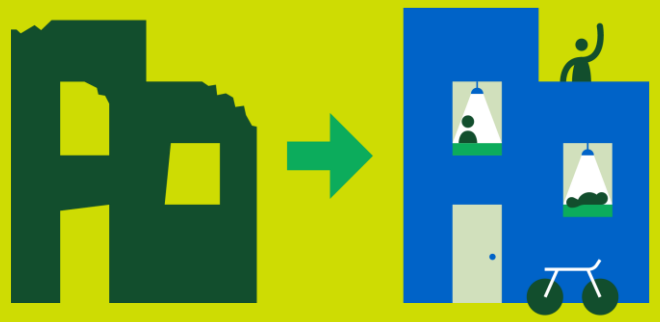

PO CO TO ROBIMY?

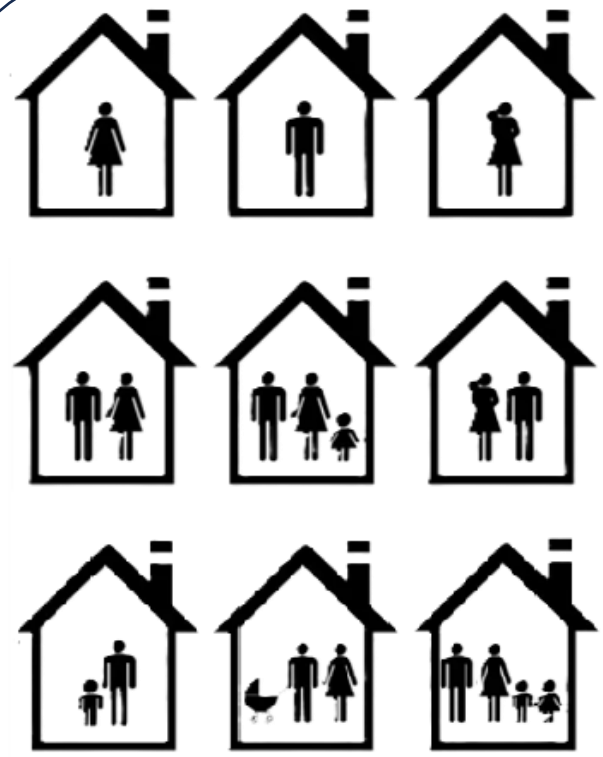

- **Zwiększamy pulę dostępnych mieszkań**
- **Zwiększamy szanse na przystępne cenowo mieszkania.**
- **Przywracamy bezpieczeństwo okolicznym mieszkankom i mieszkańcom.**
- **Dbamy o rozsądne wykorzystanie przestrzeni: zapobiegamy rozlewaniu się miast, betonozie i kolejnym wycinkom zieleni pod nowe osiedla.**
- **Zapobiegamy marnowaniu już istniejących zasobów.**
- **Chronimy środowisko: zmniejszamy ślad węglowy, ponownie wykorzystujemy materiały (less waste) i ograniczamy zużycie energii.**
- **Przywracamy estetykę zaniedbanym fragmentom miasta**

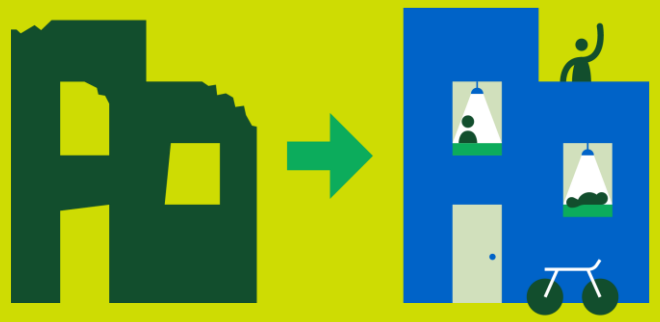

REMONTY – JAK ROZWIJAŁ SIĘ PROGRAM Empty Spaces

2021 2023 2024 2025 2026 2027

Remonty mieszkań

60 pustostanów w 9 miastach

Projekt dawnej zabytkowej pralni w Kolonii Zgorzelec w Bytomiu

Remont kamienicy w Bytomiu

Fundacja Leny Grochowskiej - Piaseczno

Mieszkanie senioralne w Gliwicach

Adaptacja budynku mieszkalnego w Wołominie na mieszkania cohousingowe dla seniorów

?

Zaczynamy - remonty mieszkań

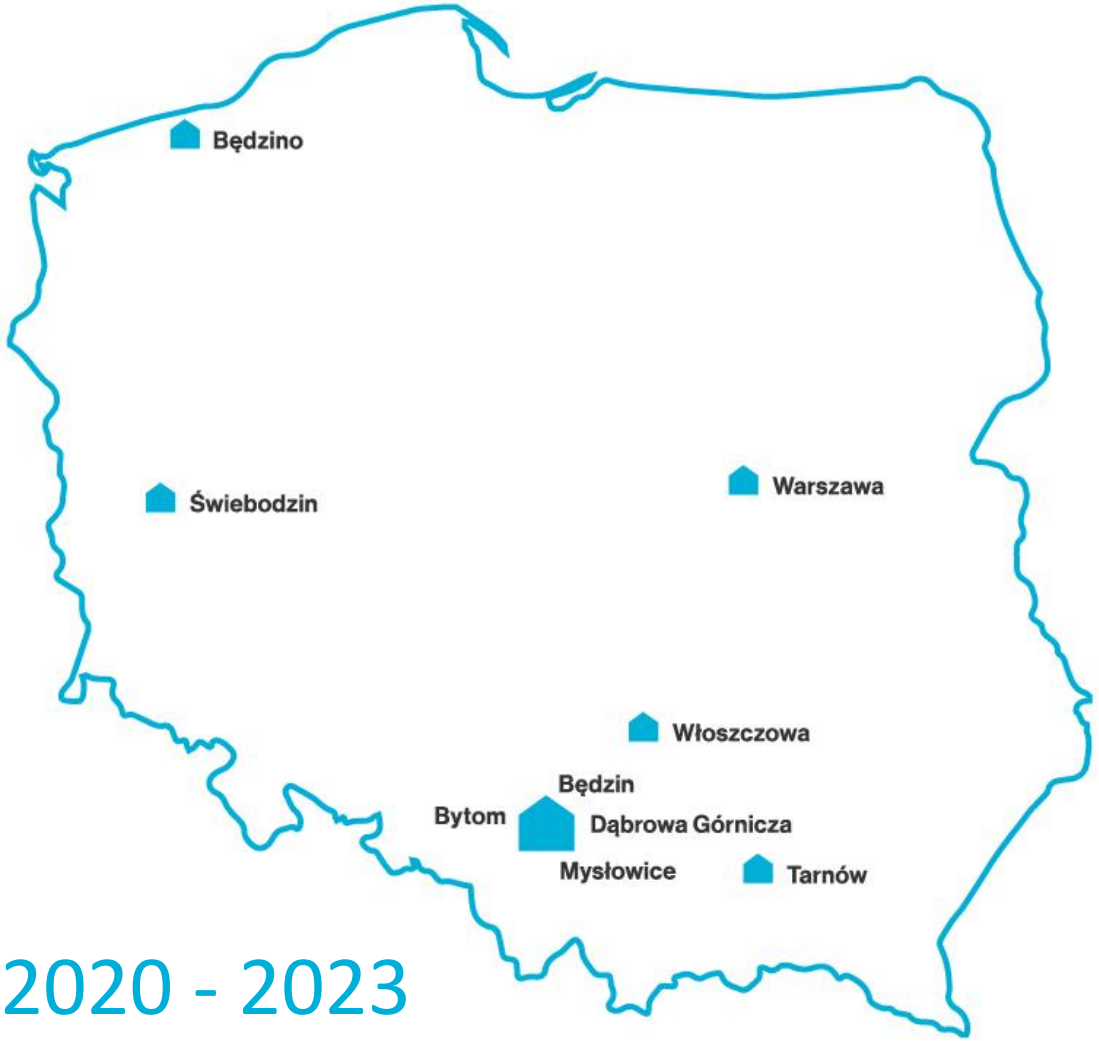

2020 - 2023

- **Budowanie partnerstw**
- **Mieszkania od gmin**
- **Finansowanie – partnerzy biznesowi lub instytucjonalni**
- **Część mieszkań trafiła do SAN, część do wraca do zasobu gmin**
- **Budowanie partnerstw , relacji z gminami**

Skalujemy - Kamienica w Bytomiu

- **Budynek od gminy – po remoncie zarządza gmina**
- **Remont realizowany w partnerstwie z Miastem Bytom**
- **Międzysektorowa współpraca: NGO, Gmina, partnerzy biznesowi i instytucjonalni**
- **Skalowanie – od skali mieszkań do budynku**
- **Zaangażowanie wolontariuszy**
- **Część mieszkań przeznaczona dla uchodźców z Ukrainy**

2024 - 2025

Fundacja Leny Grochowskiej w Piasecznie

- **25 mieszkań dla osób zagrożonych bezdomnością, osób z niepełnosprawnościami fizycznymi i umysłowymi**
- **5 grup wolontariuszy w tym 2 grupy zagraniczne**
- **Łącznie 69 wolontariuszy**
- **13 dni, 1574 roboczogodzin**
- **Wsparcie w postaci darowizn rzeczowych**

2024 - 2025

Testujemy nowe rozwiązania – cohousing Wołomin

- **Budynek od gminy**
- **Remont realizowany w partnerstwie z Miastem (współfinansowanie)**
- **Testujemy nowe rozwiązania mieszkaniowe dla wybranych grup (seniorzy)**
- **Badamy wpływ społeczny i środowiskowy**
- **2 mieszkania współdzielone dla seniorów**
- **Klub seniora – przestrzeń aktywizacji społecznej**
- **Partycypacja**

2026 - 2027

Nie zawsze jest łatwo – Pralnia w Bytomiu

- **Zabytkowy budynek należący do gminy**
- **Nowy model finansowy 80% BGK + 20% gmina**
- **Projekt architektoniczny oraz wkład własny – wsparcie Habitat Poland**
- **6 mieszkań, w tym mieszkania dla grup zagrożonych wykluczeniem**
- **Efektywność energetyczna, zrównoważone rozwiązania materiałowe**

- **Ochrona konserwatora zabytków**
- **Wydłużony proces projektowy, uzyskanie pozwoleń**
- **Brak odpowiedniej ilości funduszy w BGK**

2023 - 2024

Empty Spaces TO NIE TYLKO REMONTY

Prace badawcze dotyczące pustostanów

Powołanie międzysektorowego Partnerstwa

Tworzenie zestawów narzędzi umożliwiających realizacje adaptacji pustostanów

Działalność rzecznicza i informacyjna projektu

Koalicja

- Badacze
- Naukowcy
- Organizacje pozarządowe
- Przedstawiciele władz lokalnych, dzielnic, spółdzielni mieszkaniowych
- Architekci, urbaniści

- Inicjujemy zmiany prawne, które ułatwią adaptację pustostanów
- Wymieniamy doświadczenia
- Edukujemy i promujemy koncepcję ponownego wykorzystania budynków
- Mapujemy pustostany i gromadzimy dane, by działać efektywniej
- Opracowujemy strategie, które mogą wdrażać samorządy
- Działamy na rzecz zmiany systemowej

Badania, raporty, publikacje

- **Analiza uwarunkowań prawnych kształtujących dynamikę zagospodarowywania pustostanów, 2025 r.**
- **Badanie – Model Mieszkanie za Remont, 2024 r.**
- **Toolkit: Adaptation of empty spaces for affordable apartments, 2022r.**
- **Pustostany w gminach i możliwości ich przekształcenia w mieszkania dostępne cenowo dla osób niezamożnych, 2021r**

Thank you.

Contact details:
mkostrzewska@habitat.pl

Join us in turning Empty Spaces into Homes

habitat.org/emea

habitat-for-humanity-emea

Habitat_EME

Habitat for Humanity® | Empty Spaces to Homes

5. Aktualizacje partnerów Sektora Shelter

5. Updates from Shelter Sector partners

6. AOB

6. INNE

Next Shelter Sector meeting – 25th February, 2:00pm - (TBC)
Następne spotkanie sektora – 25 lutego, 14:00